

CONSTANȚA

APARE DUMINICA

20 Bani Numărul

Administrația strada Gării №. 25

Abonamentul 10 Lei pe an

Pentru Parlament

Este în obiceiul tuturor ţerilor cu regim parlamentar, unde puterea legislativă și controlul asupra puterii executive sunt exercitate de reprezentanții națiunii, ca, la deschiderea Parlamentului, capul statului să facă o dare de seamă asupra situației politice a țării, espunând imbunătățirile de care se mai simte nevoie pentru întărirea și prosperitatea statului.

Acăstă espunere se numește *Messajul Coronei*.

Messajul contrasemnat de toți miniștri, prezenți la deschiderea Parlamentului după citirea lui, este împărțit tuturor membrilor corpurilor legiuitoră.

Copurile legiuitoră, la noi Camera și Senatul, datoresc fie-care în parte căte un răspuns la acest cuvânt al M. S. Regelui; cu redacțiunea căruia se alege o comisiune de bărbați politici mai în vază, de regulă membrați cei mai importanți ai majorităților din adunări.

Răspunsul proiectat, se aduce în ședință publică, se discută și voteză, paragraf cu paragraf, după care e prezentat capul statului în audiență solemnă la Palat, de către biourile adunărilor, la timp oportun, cărora M. Sa ține o mică cuvântare, mulțumind tot-d'auna pentru omagiele ce îl se aduce în numele reprezentanților țării.

Cu ocasiunea discuțiunii proiectului de răspuns la *Messajul*, fie-care deputat ori Senator de regulă fruntașii partidelor și grupărilor politice, urcă la tribuna incintei și vorbește adunării, având deplină libertate a cuvântului, despre situația generală și păsurile țării, așa cum și cat simte, aprobat sau desaprobat politica guvernului, dar cu cuvînță și respect, convenit fiind că toate vorbele ce se rostesc sunt adre-

sate ca și în de față Capului statului.

Sedințele aceste sunt foarte importante. Procesele verbale ale acestor ședințe, în care se desbate răspunsul la *Messaj*, sunt forțe folositore de citit, oglindindu-se în ele întreaga situație politică a țării; încolo, peste sezon, foarte rar ele merită această ostenelă.

Discursurile din ambele noastre Parlemente, Senat și Cameră, ținând mai multe șile, s-au terminat și anul acesta fără nici o vorbă despre Dobrogea.

Așa dar toată multă vorbărie de făgădueli, cu care s'a cheltuit o șilindră întreagă a Camerelor, 10 Februarie 1897, s'a uitat! — Dar despre alt-ceva vom să vorbim.

Dacă ar fi dat, precum nu e, și orașul nostru să poată vorbi o dată în față țării — observăm că consiliile județiene dobrogene au dreptul a vorbi o dată pe an cu Capul statului, pe când orașele locale de reședințe nu — și această onoare ne-ar reveni nouă, de la acest ziar, am fi ținut d-lor Deputați ori Senatori, următoarea cuvântare:

De când am întreprins publicarea acestui jurnal, în Decembrie 1891, cerem mereu, în fie-care an de căteva ori, modificarea legii organice a Dobrogei, în sensul ca și Românii aflați în orașe să poată lua parte la alegerile comunale.

Am scris atâtea articole în astă privință, și cerând regularea condițiunii juridice a Românilor veniți de peste hotare, că am putea face un volum întreg.

Am repetat cererile noastre, desvoltându-le mereu, la fie-care schimbare de miniștri, de funcționari superiori, de prefecti; la fie-care început de sesiune a camerilor legiuitoră, trimițând studiile noastre atât bărbați politici, atât domni deputați și senatori, atât directori de jurnale din capitală; datu-ne-a cineva vre-o atenționare? Cu

intristare trebuie să marturisim că nu.

Și dör, am demonstrat indeșul montruositatea juridică a faptului, și doar am pus în destulă lumină necesitatea absolută ce e, ca și Românii să poată lăua parte la viața politică a acestei provincii, la afacerile de gospodarie ale municipiilor dobrogene, unde se tratează, între altele, despre afaceri ce li privesc deopotrivă pe toți contribuabilii orașelor.

De geabă au fost toate ostenelile noastre.

Atât proprietari mari din provincie, atât prefecti ai Dobrogei, admiră cu noi împreună anomalia; dar, intocmai noblețea cea orbită și surdă a Germaniei, din timpul feudalismului, intocmai ca nobilimea moleșta a Moldovei, de pe timpul invaziunii evreești, nimenea nu aude, nu vede nimic din cele ce se petrec. — Nici suvenirul Basarabiei, perduite spre entuziasmul atâtător Pseudo-Români — exemplu proaspăt în memoria tătaror politicianilor — nu mișcă pe nimenea.

Funcționari înalți, profesorimea, magistratura, avocații, mediciniștii, inginerii, pensionarii, etc. continuă a nu avea drept de vot, la compunerea consiliilor municipale, pentru că nu au censul cerut de 30 ani, dări directe; consiliile comunelor rurale, cel puțin 3 părți din ele, funcționază de atâția ani în mod nelegal, de oare ce alegatorii ce le-a u ales nu au calitatea de alegatori, neavând censul de 18 ani cerut de la alegatorii consiliilor comunale rurale din Dobrogea.

Trec erăi, trec veri, trec sesiuni peste sesiuni, legislaturi peste legislaturi, ale Camerilor, și nu s'a găsit până acum un om care să propună și susțină un proiect de lege de două rânduri: spre intrarea în legea electorală comună.

Românul continuă a fi străin în țara lui.

De atatia ani ne muncim sa se faca un inceput de romanisarea orasului, ca si acest element sa poata intra ceva folosi de desvoltarea ce orasul va luna in viitor, si, parca am vorbi de satele spaniole si de padurile boemiene, nimenea nu intelege graiul nostru sincer, manat numai de patriotismul cel mai pur.

S'a făcut la Brăila acest pas, acum 40 ani, unde nu era nici un pericol, sănătatea fiind sănătoasă, — populația d'imprejur fiind numai românescă — și nu se face în Constanța, unde elementele alimentatoare ale mărirei orașului sunt peste tot străine.

Dar în anii aceia fericiți, erau altfel de patrioți în capul afacerilor; erau din acest bărbătăi, care își sacrificau totă viață, cheltuiau toată energia, averile, pentru interesul public; pe când adi, avânturile înimii urmașilor frăților *Golești*, și atâtorel altă fruntași, sunt îndreptate aiurea: spre mocirla politicel utilitare.

Generațiile de acum au altă școală, se închină la alt D-zeu; idealul e miiioanele, până și pentru adeptii cei mai depărtați.

INFORMATIUNI

D-l prefect al județului, Luca Ionescu și primarul Constanței Enstațiu Schina, săn dus în simbol familiilor d-lor să petreacă Sf. Sărbători ale Crăciunului.

Asemenea d-nit Zottu, președintele tribunalului și d-l Chr. Georgescu membru sindic pe lângă tribunal.

In ședință din urmă a consiliului comună Constanța s'a acceptat în principiu o propunere a d-lui inginer din Bârlad, Dumitrescu Tudor, care se obliga să facă un dig de apărarea malurilor surpănde pe tot litoralul de Est și Nord-Est al orașului, începând de la Vama, imprejurul bulevardului, până spre estremitatea orașului, cu condiție de a i se da în plină proprietate tot terenul ce se va câștiga, și să i se dea fără nici o plată pământul de umplutură din malul de la mahalaua țigănească, în schimbul cărora lasă în stăpânirea comunei un bulevard de 30 metri lățime, pe tot lungul digului, pe care primăria să-l întreție cu spesele ei.

Propunerea fiind avantajiosă comunității, consiliul s'a grabit să o accepte cu

singura condiție, de o camdată, ca petiționarul să dea o garanție serioză de seriositatea propunerilor ce face, — se dice, în numele unei companii engleze.

Vom reveni asupra acestei chestiuni, fiind-că și noi ne-am ocupat altă-dată de densă, arătând că costul lucrărilor ar fi de 3 milioane lei, tocmai sumă ce s-ar putea prinde din vîndarea locurilor ce s-ar câștiga.

Ziarul turcesc, „Iâtifac“ din Sofia, publică o corespondență din Babadag, județul Tulcea, prin care se descrie pe larg o maltratare ce ar fi suferit locuitorii turci din acel oraș, de la 5 soldați români din acea garnizoană, de sigur patrua, care a inclus la cazarmă într-o noapte mai mult ca 50 indivizi; că a doua zi fiind liberați de comandanțul companiei și subprefectul respectiv, cart nu le-a găsit nici o vină, n'așa găsit pe nimenea cine să le facă sau să le primește o reclamație la Minister.

Dacă lucrurile s'au putut petrece în adeveră aşa sintem siguri, că cetățenii tău au fost aspru pedepsiți; dar Turcii de acolo ar trebui să scie că, având un ziar al lor în Constanța, „Şarek”, nici frumos a se adresa tocmai în Bulgaria cu plângeri, care să dea dreptul numitului ziar, întreținut de guvernul bulgar, să esclame: „Umanitatea ce o are Bulgaria nu o are nici pe sfert România”. — Deși ne împoartă puțin ceea ce se poate dice în Bulgaria despre noi, mai ales când aprecierile emană din Babadag sau Tulcea, e absolut neadmissible ca elementul turc să fie nemulțumit pe tratamentul ce are în Dobrogea.

Dovada e sutele de emigranți ce nu înțează a reveni în Dobrogea.

Asupra unei informații date, d-l ar-chitect al primăriei Herman Schmid, ne-trimită următoarea rectificare, careia îl facem covenitual loc :

Constanta 8 Decembrie 1897.

Domnule Director,

Informațiunile D-stre ce ați dat în
No. 232 a jurnalului D-stre „Constanța“
despre demisiunea ce am dat-o din postul de șef inginer architect acestui oraș,
nu sunt corespunzătoare cu realitate.

„Eu n'am fost architectul domnului Locmanian pentru casa sa dărămata și n'am avut nici un amestec cu execuția acestei construcții, ci am făcut numai planul general după stâruiuța domnului Loemanian, care însă n'a platit planul.“

Vă rugă să bine-voiți a primi această notificare în rendurile jurnalului D-stre, spre satisfacerea adevărului.

Prinț! Vă rog Domnule Director să-
săcurarea considerații mele.

H. M. HUBBARD
Inchey

Contrabandă

Intr'una din dilele trecute, d-l Inspector scolar Chiriță, însoțit de mai mulți domni institutori locali, facând o preumbrire pe malul portului, ved venind, din spre rada portului, o barcă, manată de 4 oameni. Barca acostând la mal, sub via d-lui Frenkian, ca la 2 kilometri de oraș, ómenit dintr'nsa aveaú fie-care căte o lada mare la spiniare, îndreptându-se spre oraș. — D-l Chiriță, neavend altă treabă, se apropie și chestionează pe barcagii asupra povorilor ce duceaú, cart le spune că sunt lucruri de băcănie ale d-lui inginer Al. Christea, șeful atelierului din port și inginer mecanic al vapoarelor române. Grupul de profesori se țin de barcagii pe sub mal, până îl zoresce a se abate la prima barieră a orașului, unde nu s'a interesat ce s'a mai facut. — Ce vom mai putea afla vom spune în numérul viitor.

Ştiam pe d-l inginer Christea că vinde lapte și apă, de la vacile ce întreține și puțul american ce a construit, dar să facă și contrabandă de zahăr, băncuri și altele, din Constantinopole, ca inginer al vaporelor ce este, de atâta vreme, aceasta ar fi prea mult.

Pôte n'o fi adevérat!— Vom cerceta,

Rugam pe d-nii abonați să ne scuze că Dumineca trecută n'a ieșit ziarul. Ii vom despăgubi în numărul viitor cu un supliment.

**De anul nou ce vine urăm
toate fericirile tuturor abo-
natilor nostri.**

Atragem atențunea celor în drept asupra următorelor denunțări ce primim:

Stimate Damnde Redactor.

In interesul higienei și sănătăției populației, mă adresez d-văstră ca la un bun părante, rugându-vă să bine-voiți a atrage serișă atențione consiliului de higienă, personalului medical și poliției din Constanța, ca să inspecteze că se poate de des lăptăriile și pe laptagii, căci vă pot încredința că populația

nu bea lapte, ci numai niște apă cu scrobeală, tibișir etc., care numai bine nu pote să facă corpului.

Pentru ca laptagii streint de patrie și de singe, să și păță face case cu două etaje, ar fi bine ca în loc să falsifice laptele, să îndice prețul cu încă dece bani la chilogram, și atunci vor ești tot la rezultatul dorit.

Înă odată dar vă mai rog Domnule Redactor, să bine-voiți a lăua măsurile pe care le veți crede mai nimerite, prin ziarul *Un Roman*, contra acestor ordinari speculatori și distrugători ai populației.

Vă salut și voi mai reveni, ținându-vă în curenț.

Un Roman.

De la comună

(Urmare)

Sedința din 10 Noembrie 1897.

1) S'a votat lista alegătorilor camerii de comerț pe anul 1898, coprinđând 196 alegători.

2) S'a numit o comisie compusă din d-niț consilieri P. Grigorescu și Al. Logaridi, spre a verifica conturile administrației pe exercițiul anului 1896—1897 și a prezenta printr'un raport rezultatul verificării.

3) S'a acordat creditul extraordinar cerut de 1000 lei, cheltuiți cu venirea I. P. S. Mitropolitului, membrilor sf. Sinod și a d-lor profesori ai facultății teologice din București.

4) S'a decis a se construi prin bună învoială sau în regie ghereta de la gară pentru agentul comună, în limitele creditului budgetar.

5) S'a decis a se face apel la tribunal în procesul cu d-l colonel N. Chiriacu pentru locul situat între proprietatea acestuia și acea a Prințului Gr. M. Sturdza, loc pentru care primaria a refuzat liberarea actului de proprietate.

Sedința din 22 Noembrie 1897.

1) În privința adreselor divisiilor active Dobrogea, No. 9781 și 10263, consiliul comună a luat următoarea decizie:

Acceptă de a cumpăra toate clădirile militare aflate dincă de șanțul orașului, cu costul lor dăpa actele justificative de cheltuili, scăjându-se vechimea lor.

Administrația comună va cere Ministerului de Reședință locul ocupat cu depositul de furaje și lenjerie, situat în partea stângă a șoselei și va ceda în

schimb aceiași întindere în partea dreptă a șoselei.

Pentru terenul ce va lua cu clădirile militare în întindere de 11 hectare și 992 m. p. comună va da aceiași întindere în dreptă șoselei Anadalkioi.

Terenul ce va ceda comună va începe de la terenul închisoarei militare lăsându-se fațada spre șosea, pe șoseaua comună, pe o adâncime ce va crede de cuvîntă administrația comună și în nici un cas nu se va închide drumul existent al viilor și nici se va da malurile mari, care se vor conserva pentru diferite lucrări de înfrumusețare ce orașul ar putea întreprinde. Serviciul tehnic va cerceta și va prezenta o schiță de plan.

Sedința din 25 Noembrie 1897

1). S'a numit d-nit Inginer D. Bănescu și V. Simu în comisie pentru a studia și modifica regulamentul de construcții și aliniere, comisie ce era compusă numai din d-l consilier P. Grigorescu și inginerul communal.

2). S'a aprobat a se închiria un loc cu chirie de 40 lei pe an, în partea de sus a orașului, d-lor G. P. Burlacof și G. Funogia, pentru a vinde carne de porc.

3). S'a angajat d-l avocat M. G. Orleanu, pentru apărarea drepturilor com. în proces ce are cu d-l Thall la Galați în schimbul onorarului de 300 lei.

4). S'a decis a se libera cărțile pentru comerțul ambulant d-lui Avram Baisi.

5). S'a acordat un credit suplimentar de 300 lei pentru nutrimentul indivizilor deținuți în arestul poliției.

6). S'a decis ca locul ocupat de D. Mira pe strada M. Aureliu, de la 1 Aprilie viitor, să se închirieze cu cete 1 leu m. p., cum și toate celelalte locuri din dosul proprietăților din piața Independenței.

7). S'a dat voe d-lui C. Duș, a depune o cantitate de peatră în dosul grădinii „Beledie”.

8). S'a înființat o taxă de 50 bani pe fiecare metru cub de nesip ce se va estrage din locurile hotărite de adăuga comunala.

PENTRU SERBĂTORI

a sosit

LA FARMACIA BERBERIANU

Parfumerie și Săpunerie

PARISIANA

care se vinde aproape cu prețurile fabricelor.

ROMANIA

Corpuș Portărilor Trib. Constanța

AFIPT

Se publică spre cunoștință generală că tribunalul Constanța, prin jurnalul cu No. 4502 din 9 Decembrie 1897, a ordonat sechestrarea veniturilor imobilul din orașul Constanța, strada Remus No. 16 și 18 ce aparține d-lui N. D. Catargiu din București, pentru îndestularea fostei sale soție d-na Eugenia Ghica cu pensiunele alimentare a cărei 200 lei pe lună ce i se cuvine cu începerile din luna Mai 1897, până la numărătoare, conform sentinței onor trib. Iași secția I cu No. 227 din 94, investită cu formula executorie la No. 18 din 95, pentru creșterea și educătunea copilului născut din căsatorie d-lor și care sechestrul să efectuat de noi prin procesul-verbal No. 2956 din 97, dressat de d-l portărel Dimitrie Constantinescu în ziua de 12 Decembrie 1897.

Tot de odată se face cunoscut în general că girante pentru administrarea veniturilor menționatului imobil să a nuște pe d-l Avocat D. Dimcea din Constanța spre conformarea dispozițiilor art. 481—484 și urm. pr. civilă

Sef-Portărel. G. Dumitrescu.

No. 2970. 13 Decembrie 1897.

De vîndare

FABRICA de APE GAZOASE

„BERBERIANU”

1). Compusă dintr'un aparat de umplut sifoanele cu acid carbonic lichid.

2). Un apart pentru umplutul limoneștilor gazoase.

3). Peste 3000 Sifoane complete.

4). Peste 7000 sticle de limonade.

5). Un filtru de cărbuni.

6). Un sterilizator.

7). Un saharoliser.

8). Una căruță pentru distribuția sifoanelor prin oraș.

9). Una căruță ordinată.

10). Una căruță mică pentru distribuția limoneștilor.

11). Un Kiosc.

12). 3 Cai.

13). 6 Tuburi pentru acid carbonic lichid.

14). Diferite materiale necesare fabricării.

Doritorii se pot adresa direct D-lui **Ioan Berberianu**, proprietarul Farmaciei Române la „Speranță”, Constanța.

Condițiile de plată, avantajoase.

Dominigora**Mósa LEA SOLOMON**

Are onore a face cunoscut onor. clienților sale, că s'a mutat în Peața Independenței No. 28.

**SPECIALITĂȚILE
„BERBERIANU”****CONTRA TUSEI:****Goudron-China-Berberianu.**

Fiind cunoscut de toată lumea atât efectele sigure ale goudronului în afecțiunile organelor respiratorii, cât și acelea ale Chinei în contra maladiilor care produc slabirea organismului; este natural că *Goudron-China-Berberianu* adăcă medicamentul ce conține atât principiile active ale goudronului cât și ale Chinei, să fie medicamentul cel mai eficace ce se poate lua contra Tu-

sei, Catharelor bronchiale și de vesică, Bronchitei, astmei etc. *Sticla 2 lei 50 bani.*

CONTRA GUTURAIULUI:**Prafurile contra guturaiului**

„Berberianu” fac ca prin simpla prisare a lor, guturaiul cel mai rebel, în 2—3 dîle să inceteze. *Cutia 1 Leu 50 bani.*

Contra Durerilor Reumatismale:**Hârtie Ioan Berberianu**

(*Emplastru Chimic*).

Această hârtie este cel mai bun emplastru ce se poate intrebuința contra tuturor durerilor reumatismale ca *Durerea de mijloc și de spate, dureri de șiale, Podagra, Dureri și iritații ale pieptului, Nevralgii etc.*, asemenea se mai poate intrebuința cu succes la arsuri, boale de rinichi, contusiuni, degenerări, plagi scrofuloase, scritituri etc. *Ruloul 1 Leu.*

Untură de Peste de Norvegia

proaspătă, sosită de căteva dîle. *Galbenă și albă cu 3 lei 50 și 4 Lei Kilogramul.*

Năpunărie străină și indigenă toate calitățile, de la 15 bani până la 3 lei 50 bani bucăta.

DE VENDARE IN**Farmacia Română La Speranță**

Proprietatea farmacistului

Ion Berberianu, - Constanța.

GEORGE D. BENDERLI

— AVOCAT —

Licențiat în drept din Paris.

Alex. A. Belche

— AVOCAT —

Lucrează singur de la 31 Mai 1897. Consultați la domiciliu în Constanța, Strada Mircea No. 133.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH

BUCURESCI

CRAIOVA

Calea Dorobanților 117/18 Strada Bucovăț 18

RECOMANDA MARELE LOR DEPOSIT DE

MAȘINE AGRICOLE

PRECUM:

Locomobile cu sau fără aparat de ars paie

DE LA 2%, PÂNĂ LA 30 CAI PUTERE

BATOAZE DE GRÂU de toate mărimele
de la 2 și jumătate până la 12 Cai putere

BATOZE de **POURUMB** No. 5, cu Elevator
pentru Locomobilă și cu Mână

Masini de Semănăt, Mașine de Ciuruit și Vinturat, Mașine de ales Neghia și Secara din Grâu

Instrumente trebuineloase mașinistilor.
Curele englezesti de prima calitate

MORI DE MACINAT

PIETRE DE MOARĂ FRANTUZEȘTI, MAȘINE DE SECERAT „W O O D“ CU SAU FĂRĂ APARAT DE LEGAT SNOP

PLUGURI DE OTEL Făurit Peste Tot

Cu una până la 4 brazde

COSITOARE

GRAPE DE FER

cu două și trei aripi cu dinți articulați

In atelierul nostru primim reparații de locomobile din orice fabrică

ȚEVE DE CAZAN

pentru LOCOMOBILE și altele

VÎNDĂRI CU CONDIȚIUNI AVANTAGIOASE